

Bramminge Banen burde derfor allerede af den Grund, i øvrigt ogsaa af adskillige andre Grunde, anlægges saa betids som muligt. Disse 5 Baner have Funder—Bramminge Banen som deres nødvendige Forudsætning.

I Lovforslagets sidste Afsnit møde vi saa det ny Princip, at man ved disse Jernbaneanlæg skal søge at erhverve for Stat og Kommune en Del af den Værdistigning, som de paagældende Ejendomme faa, der mere direkte berøres af Baneanlægene. Forhaabentlig er det et godt Princip, man der er kommen ind paa. Men jeg tør ikke sige, at jeg har en saa fantastisk Tro hverken paa Størrelsen af de Beløb, der ville komme ind, eller paa denne Skatteteoris Fortræffelighed i det hele, som adskillige ærede Medborgere have. Men, som sagt, det er al Anerkendelse værd, at den højtærede Trafikminister har optaget dette Princip med Hensyn til Jernbaneanlægene, om det end maaske maa indrømmes, at det havde været ønskeligt — nu er der jo ikke noget at gøre ved det —, om man for længe siden havde faaet denne Ide gennemført. Hvis der virkelig kommer noget ind ad den Vej, burde man for længe siden have vedtaget en Bestemmelse om, at Staten tager en Del af den Værdistigning, som Ejendommene faa ved Statsforanstaltninger. Det vilde have været saa meget mere ønskeligt, som de hidtidige Statsbaner ere anlagte i Egne, hvor en saadan Værdistigning vilde blive størst. Der er allerede af den højtærede Trafikminister ved Forelæggelsen af dette Lovforslag peget paa dette Forhold. Som den højtærede Minister meget rigtigt nævnedes, kunde der være kommet meget store Beløb ind, om man i sin Tid havde paalagt en Værdistigningsafgift, da man anlagde den saakaldte Kystbane, som udelukkende blev anlagt for Statskassens Regning. For saa vidt er Ideen om en Værdistigningsafgift kommen, for at bruge et fremmed Udtryk, post festum, det vil sigebagefter. Men hvis Ideen i øvrigt er fortræffelig, hvad jeg tror, er det ønskeligt at faa den gennemført saa betids som muligt.

Inden jeg gaar over til at omtale dette nærmere, kunde jeg imidlertid ønske at gøre opmærksom paa, at vi alt ved de ny Skattelove sikkert faa Andel i den Værdistigning, som visse Ejendomme faa paa Grund af Jernbaneanlæg og andre Statsforanstaltninger. Ogsaa af den Grund kunde der have været større Brug for en Værdistigningsafgift tidligere, medens vi

havde de gamle Statsskatter paa et ubevægeligt Grundlag og slet ingen personlig paalignet Skat til Staten, thi den Gang fik Staten i Virkeligheden slet ingen Andel i den Formueforøgelse, som visse Medlemmer af Samfundet opnaaede, for at sige det rent ud, paa det offentliges Bekostning, derved, at der blev tilført deres Ejendomme en betydelig forøget Værdi. Nu er Forholdet et andet efter de ny Love af 1903, om hvilke der er blevet sagt saa meget, som ikke har været godt, men hvilke Love efter min Mening i Principet maa siges at være gode. Efter disse Love vil Staten i Virkeligheden faa en ret betydelig Del af den Værdistigning, som ved Statsforanstaltninger tilføres visse Ejendomme, og den vil faa det ad flere Veje. Staten faar Andel deri derved, at med Ejendommens stigende Værdi stiger Ejendomsskylden, Kommunerne faa det ved den kommunale Ejendomsskyld. Og naar Ejendommene forøges i Værdi, forøges ogsaa Ejendomsbesiddernes Formue og Indkomst, hvorved Staten ogsaa vil faa Andel i de Værdiforøgelser, som have fundet Sted ved Statsforanstaltningerne. Men bortset fra dette, at vi altsaa i Virkeligheden faa Andel i denne Værdistigning ved Hjælp af Skattelovene, tilraader jeg alligevel, at man gør et Forsøg med denne Værdistigningsafgift, om end jeg er fuldstændig enig med den højtærede Trafikminister i, at det vil blive uhyre vanskeligt at gennemføre denne Reform, og man maaske ogsaa nok kan anstille alt for fantasifulde Betragtninger over de Beløb, som ville komme ind derved.

I Kommissionens Betænkning findes der en Skrivelse fra den Mand, der var Sjælen i Tanken om Indførelsen af en Værdistigningsafgift ved Anlæg af Slangerupbanen, Overretssagfører Amstrup, og i denne Skrivelse gøres der Rede for, hvorledes Ideen er gennemført der. Der gøres for det første opmærksom paa, at man egentlig ikke kan vente sig synderligt af denne Værdistigningsafgift ved Salg af Ejendommene i deres Helhed. Der gøres tillige opmærksom paa, at Systemet rimeligvis i de fleste Tilfælde kun vil faa Betydning, hvor Banen udgaar fra en større By, men da de større Byer herhjemme, som rimeligt er, forlængst ere forsynede med Baner, og der i de Egne, hvor mange af disse Baner skulle gaa, slet ikke findes større Byer, hverken som Udgangspunkt eller som Endestation, vil det muligvis ogsaa af den Grund forme sig saaledes, at Værdistigningsafgiften ikke vil ind-